

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL PACIENTO PRIEMOKOS UŽ KOMPENSUOJAMUOSIUS VAISTINIUS PREPARATUS
IR MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONES PADENGIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO (NUTARIMO PROJEKTAS – 1) IR DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. RUGSĖJO
13 D. NUTARIMO NR. 994 „DĖL AMBULATORINIAM GYDYMUI SKIRIAMŲ VAISTINIŲ
PREPARATŲ IR MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONIŲ BAZINIŲ KAINŲ IR PACIENTO
PRIEMOKŲ UŽ JUOS APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO PROJEKTO (NUTARIMO PROJEKTAS-2)
(TAP Nr. 20-827(2); TAIS Nr. 20-5387(3); TAP Nr. 20-826(2); TAIS Nr. 20-5384(3))**

2020-06-09 Nr. NV-1580

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: sudaryti sąlygas kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemones (toliau – MPP) įsigyti nemokant paciento priemokos tikslinei asmenų grupei: senatvės pensininkams, mažas pajamas gaunantiems bei 75 metų ir vyresniems. Taip pat užtikrinti, kad nedidėtų priemokos už sudėtinius vieno gamintojo gaminamus vaistus, nustatant vienodas sąlygas priemokos nustatymui, kaip ir daugiau tiekėjų tiekiamiems vaistams.

Dabartinė situacija: Šiuo metu lengvata be paciento priemokos įsigyti pigiausią kompensuojamąjį vaistą ir MPP mažas pajamas gaunantiems asmenims bei vyresniems nei 75 metų amžiaus asmenims teisės aktuose nenustatyta. Šie asmenys, kaip ir visi kiti apdraustieji, įsigydamis valstybės kompensuojamus vaistus ar MPP turi mokėti paciento priemokas.

Sveikatos draudimo įstatyme (Nr. XIII-2492, įsigalios 2020-07-01) nustatyta, kad pensininkams bei mažas pajamas gaunančioms asmenų grupėms, kurių pensijų ir kitų draudžiamųjų pajamų suma sudaro mažiau kaip 95 proc. praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau-MVPD) arba 75 metų ir vyresniems asmenims paciento priemokos už vaistus ir MPP kompensuojamos **Vyriausybės nustatyta tvarka**. Įstatyme apibrėžiama tikslinė grupė nustatyta derinant ją su Socialinio draudimo įstatymu bei Šalpos pensijų įstatymų. MVPD apskaičiuojamas kiekvienais metais Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka, t.y. einamųjų metų pabaigoje suskaičiuojamas MVPD ateinantiems metams ir naudojamas planuojant išmokas kitiems metams. MVPD 2020 m. sausio 1 dienai yra 257 eurai pirmam asmeniui, 206 eurų antram asmeniui ir 180 eurų trečiam ir paskesniems bendrai gyvenantiems asmenims.

Šiuo metu Ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir paciento priemokų už juos skaičiavimo tvarkoje nustatyta, kad maksimali priemoka negali viršyti praėjusių metų 20 proc. vaisto recepto kompensuojamosios kainos. **2019 m. 20 proc. kompensuojamojo recepto kainos sudarė 4,71 Eur, 2020 m. ši suma išaugo ir sudaro 6,36 Eur.** Išanalizuota, kad šią priemokos ribą dažniausia siekė priemokos už sudėtinius vieno gamintojo vaistinius preparatus.

Projekto esmė: Nutarimo projekte – 1:

- Nustatyta, kad asmenims, kurių pensijų ir kitų draudžiamųjų pajamų suma sudaro mažiau kaip 95 proc. praėjusių MVPD arba 75 metų ir vyresniems asmenims paciento priemokos už vaistus ir MPP yra kompensuojamos;

- Nustatyta tvarka, pagal kurią informacija, kad asmuo priklauso mažas pajamas gaunančių asmenų grupei, teikiama į Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI IS) iš SODROS, Nacionalinės teismų administracijos bei Seimo kanceliarijos.

- ESPBI IS sistemoje bus formuojamas požymis apie tokio asmens teisę į kompensuojamąją priemoną ir ši informacija bus perduota vaistinėms;
- Vaistinės išduodamos kompensuojamuosius vaistus ar MPP iš mažas pajamas gaunančių asmenų neims priemonos, o vaistinei šis skirtumas bus kompensuojamas iš valstybės biudžeto lėšų (skirtų kaip valstybės biudžeto asignavimai PSDF biudžetui);
- Nustatyta kompensuojamosios priemonos padengimo tvarka:
  - už kompensuojamuosius vaistinius preparatus padengiama paciento priemonos suma, nurodyta galiojančiame kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne;
  - paciento priemoną už kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones padengiama ne didesne suma negu einamųjų metų kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainyne nurodyta paciento priemonos suma, tenkanti kompensuojamosios medicinos pagalbos priemonės pakuotės vienetui.
- Nustatyta, kad receptų kompensuojamosios priemonos sumų kontrolės mechanizmą ir apmokėjimo tvarką nustatys Valstybinė ligonių kasa.

Nutarimo projekte – 2 siūloma:

- Koreguoti vidutinį recepto kompensuojamosios kainos apskaičiavimą: nustatyti, kad jeigu 20 proc. praėjusių metų vidutinės recepto kompensuojamosios kainos sudaro daugiau nei 4,71 euro, tai 20 proc. praėjusių metų vidutinės recepto kompensuojamosios kainos yra 4,71 euro suma, t. y. didžiausia galima priemoną negalės viršyti 4,71 euro.
- Suvienodinti didžiausios galimos priemonos dydį ***vieno tiekėjo sudėtinių vaistinių*** su dviejų ar daugiau tiekėjų sudėtinių vaistinių preparatų grupėse. Šis dydis – 4,71 euro.

Siūloma kad nutarimas-2 įsigalios 2020 m. liepos 1 d. nuostatos bus taikomos rengiant IV ketvirčio ir vėlesnius kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainynus.

Nauda: bus sudaryta galimybė mažas pajamas gaunantiems asmenims bei vyresniems nei 75 metai asmenims sumažinti kompensuojamųjų vaistų ir MPP įsigijimo išlaidas, sumažinant šiems asmenims tenkančią finansinę naštą, tai leis sutaupyti nemažai lėšų, kurias jie galės skirti kitoms reikmėms, ir suteiks galimybę vartoti tinkamus ir reikalingus vaistus be finansinių nuostolių.

Papildomai reikės 3,7 mln. eurų priemonoms už kompensuojamus vaistus ir MPP padengti nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2020 gruodžio 31 d. Duomenų perdavimui ir suderinimui reikės atlikti tam tikrus SODROS, ESPBI IS ir VLK SVEIDROS informacinių sistemų pakeitimus. ESPBI IS patobulinimui reikalinga preliminarinė suma galėtų būti apie 181 500 Eur (su PVM), SODRA IS – apie 50 000 Eur (su PVM); SVEIDRA – 75 000 Eur.

Vieno gamintojo sudėtinio vaisto recepto priemonos suvienodinimas su dviejų ir daugiau tiekėjų sudėtinių vaistų priemonų leis sumažinti vaistų kainas, racionaliai naudoti PSDF biudžetą bei sutaupyti iki 150 tūkst. eurų 2020 m. IV ketvirtį.

Derinimas: Nutarimo projektas suderintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Valstybine ligonių kasa, VĮ Registrų centru, Seimo kanceliarija bei Nacionaline teismų administracija.

Pastabas teikė Inovatyvios farmacijos asociacija (dėl baimių, kad vieno gamintojo sudėtinių vaistų kaina Lietuvai turėtų būti sumažinta 76 proc., tačiau gamintojai negalės tiek sumažinti vaistų kainas, todėl šie vaistai bus išbraukti iš kompensuojamųjų sąrašo), Vaistų gamintojų asociacija (bus sukeltas vaistų trūkumas) argumentuotos derinimo pažymoje bei UAB „Servier Pharma“.

Specialiųjų tyrimų tarnyba savo antikorupcinio vertinimo išvadoje nurodė, kad nenustatė tiesioginių sąlygų korupcijai kilti ir pateikė redakcines pastabas nutarimo projektui.

Atitiktis Vyriausybės programai: prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano darbų įgyvendinimo: „Mažas pajamas gaunančių gyventojų išlaidų vaistams sumažinimas, kompensuojant visą vaisto kainą, skatinant racionalų vaistų vartojimą“.

Dalykinio vertinimo išvada: Atkreiptinas dėmesys, kad įteisinus vaisto priemonos sumažinimą sudėtiniam vieno gamintojo vaistams, kuriuos Lietuvoje vartoja apie 200 tūkst. pacientų ir kurie

dažniausiai skiriami kardiologiniams pacientams (ypač hipertenzijai), gali būti pablogintas šių vaistų prieinamumas.

Siūlome projektus svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. 8 706 63 813, el. p. aurelija.urboniene@lrv.lt